

Część
angielsko-polska

A

A reorganization

Przekształcenie typu A

Zob.: **Reorganization**

AAD

Zob.: **Accompanying administrative document**

ABC-transaction

Transakcja trójstronna

Zob.: **Chain transaction**

Ability to pay

Zasada zdolności płatniczej

Syn.: [**Earning capacity; Taxable capacity**]

Zasada ekonomiki podatkowej oparta na teorii zdolności ekonomicznej każdego podatnika. W imię tej zasady wysokość opodatkowania powinna uwzględniać zdolność podatnika do poniesienia ciężaru podatku.

Wysokość dochodu jest tradycyjnie uważana za najlepszy miernik zdolności płatniczej, tym niemniej zdolność płatnicza może być również mierzona na podstawie konsumpcji czy majątku podatnika. Zasada zdolności płatniczej znajduje odzwierciedlenie w stosowaniu progresywnych stawek podatku, opodatkowaniu kapitału i stosowaniu ulg podatkowych (np. związanych z osiągnięciem określonego wieku czy niepełnosprawnością). Wbrew pozorom, zasada zdolności płatniczej nie jest sprzeczna z zasadą korzyści.

Zob.: **Accretion principle; Canons of taxation; Comprehensive income tax system; Disability allowance; Equity; Horizontal equity; Progression; Progressive income tax; Redistribution principle; Vertical equity**

Abnormal act of management

Nieuzasadnione działanie zarządu

Syn.: [**Acte anormal de gestion**]

Działania lub decyzje zarządu danego podatnika / spółki odbiegające od decyzji podejmowanych w analogicznych sytuacjach przez innych podatników / spółki, uzasadniające, jeżeli przepis tak przewiduje, prawo organów podatkowych do ponownego wymiaru podatku, zakwestionowania wybranych kosztów lub określenia niezadeklarowanych przychodów.

Zob.: **Transfer pricing**

Abnormal or benevolent advantage

Nietypowe lub dobrowolne świadczenie

Wydatki związane ze świadczeniami ponoszonymi przez podatnika na rzecz osoby trzeciej mogą zostać zakwestionowane przez organy podatkowe jako niestanowiące kosztów uzyskania przychodu. Mechanizm ten podobny jest w skutkach do wstępnej korekty cen transferowych jeżeli uzasadnieniem ich poniesienia było jedynie przysporzenie innego podatnika. Odmiennym mechanizmem jest zasada *communicating vessels*, według której świadczenie otrzymane nieodpłatnie od innego podatnika, podlega opodatkowaniu w rękach otrzymującego świadczenie.

Zob.: **Arm's length principle; Congruency principle****Abortive prospecting, relief for**

Ulga z tytułu zaniechanych badań

Zob.: **Exploration expenditure****Absorption**

Fuzja, połączenie

Zob.: **Merger****Abuse of law**

Nadużycie prawa

Syn.: [**Abuse of legal form; Fraus legis**]

Zasada mająca źródło w prawie cywilnym, która odpowiada zasadzie wyższości treści nad formą, występującej w systemie prawa anglosaskiego. Zasada ta stosowana jest w przypadku pozorności lub nieprawidłowości transakcji, oraz występowania przesłanek uchylania się od opodatkowania. Organy podatkowe mogą wówczas zakwestionować formę prawną transakcji dla celów podatkowych i zastąpić ją treścią ekonomiczną, która odpowiada rzeczywistości rynkowej. Zasada nadużycia prawa jest stosowana jako narzędzie zwalczania unikania lub uchylania się od opodatkowania. W kontekście umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, zasada ta często określana jest jako *fraus tractatus* lub *fraus pactis*.

Zob.: **Anti-avoidance measures; Anti-evasion measures; Business purpose test; Economic substance; General anti-avoidance rule; Sham transaction; Step transaction**

Abuse of legal form

Nadużycie formy prawnej

Zob.: **Abuse of law****Accelerated cost recovery system**

System przyspieszonego odliczania wydatków

Zob.: **Cost recovery**

Accelerated depreciation

Przyspieszona amortyzacja

Metoda amortyzacji, zgodnie z którą odpisy amortyzacyjne środka trwałego są wyższe niż wynikające z zastosowania stawek podstawowych amortyzacji liniowej. Jej celem jest zachęcenie do inwestycji w określone kategorie środków trwałych. Przykładami przyspieszonej amortyzacji są amortyzacja degressywna, ulga początkowa, metoda sumy cen rocznych oraz metoda amortyzacji jednostki produkcyjnej.

Zob.: **Investment incentive****Accelerated issue resolution**

Przyspieszone rozstrzygnięcie kwestii spornych

Dobrowolne postępowanie kontrolne mające na celu przyspieszone rozstrzygnięcie takich samych lub podobnych kwestii spornych wynikłych podczas kontroli podatnika w poprzednich okresach podatkowych.

Zob.: **Alternative dispute resolution****Acceptable distribution policy**

Zasada minimalnej dystrybucji zysków

Zob.: **Controlled foreign company****Access dividend**

Dostępna dywidenda

Zob.: **Dividend access scheme; Stapled stock****Accessions tax**

Podatek od spadku

Zob.: **Death duties****Accompanying administrative document**

Administracyjny dokument towarzyszący

Kluczowy element systemu stosowanego w Unii Europejskiej, opartego na dokumentach wydawanych w celu kontrolowania przemieszczania i magazynowania wyrobów akcyzowych, w stosunku do których zawieszono płatność akcyzy. Dokumenty AAD obowiązywały do końca 2010 r., a od 2011 r. zostały zastąpione przez Elektroniczny Dokument Administracyjny (e-AD).

Zob.: [AAD]

Account

Ewidencja

Rejestr, np. aktywów, zobowiązań, przychodów lub wydatków, w którym podmiot ewidencjonuje swoje transakcje, przyrosty i korekty.

Accounting basis

Metoda rachunkowa

(1) Metoda kalkulacji podatków dochodowych na podstawie okresów i zasad obrachunkowych / księgowych a nie np. roku podatkowego i zasad określonych w prawie podatkowym.

Zob.: **Assessment period**

(2) Niektóre kraje stosują rozliczenie podatków wybranych kategorii przychodów / kosztów w podatku dochodowym lub obrotu w podatku VAT lub na podstawie wpływów gotówkowych (metoda kasowa), a nie na podstawie faktur (metoda memoriałowa).

Zob.: **Invoice method**

(3) Zob.: **Accounting method**

Accounting method

Metoda rachunkowa

Syn.: [**Accounting basis**]

Zbiór zasad określających, kiedy transakcje lub zdarzenia (np. przychody lub wydatki) powinny być rozpoznane dla celów sprawozdawczości finansowej. Zasady te są w określonych okolicznościach stosowane również dla celów podatkowych. Przykładem może być metoda memoriałowa, metoda wartości rynkowej oraz zasada współmierności przychodów i kosztów.

Zob.: **Hybrid accounting method**

Accounting period

Okres obrachunkowy / rozliczeniowy

Syn.: [**Tax year**]

Okres, za który podatnik zobowiązany jest przygotować sprawozdanie finansowe, a tym samym obliczyć dochód podlegający opodatkowaniu. Zwykle okres obrachunkowy obejmuje 12 miesięcy (np. rok kalendarzowy, rok podatkowy lub rok finansowy), ale może być dłuższy lub krótszy niż 12 miesięcy.

Zob.: **Annualization; Assessment period; Taxable period**

Accounts payable

Zobowiązania

Zobowiązania dłużnika z tytułu krótkoterminowych należności handlowych przysługujących wierzycielowi (suma zobowiązań dłużnika odpowiada sumie należności wierzyciela).

Zob.: **Accounts receivable**

Accounts receivable

Należności

Pozycja w majątku obrotowym wykazująca sumy należne w związku z dobrami lub usługami, które zostały dostarczone, wykonane, użyte, i za które jeszcze

nie została uiszczona płatność (suma należności wierzyciela odpowiada sumie zobowiązania dłużnika).

Zob.: **Accounts payable**

Accretion principle

Zasada przyrostu

Zasada ekonomiki podatkowej, według której dochód równa się konsumpcji, oszczędnościom i zmianom stanu majątkowego w analizowanym okresie. Zasada ta jest podstawą systemu podatku globalnego i odzwierciedla zasadę zdolności płatniczej. Polega ona na opodatkowaniu przyrostu stanu majątkowego podatnika w analizowanym okresie. Zasada przyrostu netto jest często stosowana do oszacowania dochodu podlegającego opodatkowaniu w przypadku uchylania się od opodatkowania. W niektórych krajach jest stosowana jako metoda uzupełniająca do obliczenia zysku / dochodu dla celów podatkowych.

Zob.: **Net worth comparison method**

Accrual basis method

Metoda memoriałowa

Syn.: [**Accrual method; Accruals basis**]

Metoda rachunkowa, zgodnie z którą przychód jest opodatkowany w momencie jego powstania, a koszty zaliczone do kosztów uzyskania przychodu w dacie ich poniesienia bez względu na to, kiedy przychód został faktycznie otrzymany, a wydatki faktycznie zapłacone. W sytuacji sprzedaży na kredyt / z odroczonym terminem płatności, przychód zostanie rozpoznany w roku, w którym nastąpiła sprzedaż, nawet jeśli faktyczna zapłata nie nastąpi w tym samym roku.

Zob.: **Cash basis method; Earnings basis; Hybrid accounting method; Mark to market**

Accrual method

Metoda memoriałowa

Zob.: **Accrual basis method**

Accruals basis

Metoda memoriałowa

Zob.: **Accrual basis method**

Accumulated amortization (depreciation)

Skumulowana amortyzacja

Wartość odpowiadająca całkowitemu kosztowi amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w stosunku do okresu ich użytkowania. Różnica pomiędzy kosztem nabycia / wytworzenia (wartością początkową) a skumulowaną amortyzacją stanowi wartość księgową aktywa.

Accumulated earnings tax

Podatek od skumulowanych zysków

Podatek nakładany w Stanach Zjednoczonych na korporacje, które nie wypłacają zysków w formie dywidendy, a zatrzymują je ponad racjonalne potrzeby przedsiębiorstwa. Podatek ten jest instrumentem polityki zniechęcenia do wykorzystywania mechanizmu kumulacji zysków w celu obniżenia stawki podatku dochodowego obowiązującej w sytuacji wypłaty zysków w postaci dywidendy. Podobne rozwiązanie można również spotkać w innych krajach.

Zob.: **Close company**; **Consent dividend**; **Minimum distribution**

Accumulation and maintenance trust

Fundusz akumulacji majątku i środków na pokrycie kosztów utrzymania

Zob.: **Trust**

Accumulation fund

Fundusz akumulacji majątku

Zob.: **Roll-up fund**

ACE

(1) Zob.: **Allowance for corporate equity**

(2) Portugalski akronim *agrupamento complementar de empresas* (krajowe zgrupowanie interesów gospodarczych). ACE jest rodzajem spółki, która jest tworzona jako osobny podmiot prawny przez podpisanie aktu założycielskiego przed portugalskim notariuszem.

Acquisition cost

Koszt nabycia

Zob.: **Base cost**

Acquisition fraud

Oszustwo karuzelowe

Zob.: **Missing trader fraud**

ACT

Zob.: **Advance corporation tax**

Acte anormal de gestion

Niewłaściwe działanie zarządu

Zob.: **Abnormal act of management**

Active business income

Czynny dochód z działalności gospodarczej

Zob.: **Active income**

Active income

Czynny dochód

Zwrot odzwierciedlający dochód z działalności gospodarczej (lub dochodu z pracy), w odróżnieniu od dochodu z kapitału (dochód pasywny).

Zob.: **Business income; Investment income; Loss relief; Ring fence**

Active income test

Test czynnego dochodu

Test stosowany w kontekście zagranicznej spółki kontrolowanej (*CFC, controlled foreign company*), zgodnie z którym dochód nie zostanie przypisany wspólnikom, jeśli spółka zagraniczna przejdzie pomyślnie test „czynnego dochodu”.

Zob.: **Controlled foreign company**

Added value

Wartość dodana

Wartość dodana do produktu i definiowana na każdym etapie produkcji, obejmująca między innymi materiał, z którego produkt ten jest wykonany, nakład pracy oraz zysk.

Zob.: **VAT**

ADI

Zob.: **Authorized deposit-taking institutions**

Ad valorem

Od wartości

Łacińskie określenie oznaczające „zgodnie z wartością”. Koncepcja *ad valorem* jest w szerokim zakresie stosowana do opłat celnych, opłaty skarbowej, podatku od spadków, i prawie zawsze do podatku od sprzedaży, przy czym kwota podatku jest określona zgodnie z wartością dóbr, towarów lub usług, na które podatek ten jest nakładany. W przypadku opłat celnych, opłaty *ad valorem* są ustalane jako określone minimalne opłaty jako że wymiar opłaty często trudny do ustalenia.

Zob.: **Compound duties; Specific tax**

Ad valorem tax

Podatek ad valorem

Zob.: **Ad valorem**

Addition method

Metoda naliczania podatku VAT

Zob.: **Accounts method**

Additional tax

Dodatkowy podatek

Zob.: **De facto company; Surcharge; Withholding tax**

Adjusted basis

Skorygowana podstawa

Jest wynikiem zmniejszenia wartości aktywów podatnika w wyniku odpisów amortyzacyjnych i zwiększenia ich wartości o nakłady inwestycyjne.

Zob.: **Adjusted cost base; Appreciated property; Book value**

Adjusted cost base, ACB

Skorygowana podstawa kosztów

Skorygowana podstawa kosztów oznacza zmianę wartości księgowej aktywów wynikającej ze zmian lub inwestycji w składniki aktywów. Skorygowana podstawa kosztów jest stosowana do obliczenia zysku lub straty wynikłej ze sprzedaży aktywów.

Zob.: **Adjusted basis; Appreciated property; Book value**

Adjusted tax value

Skorygowana wartość podatkowa

Zob.: **Book value**

Adjustment (of income capital)

Korekta (dochodów kapitałowych)

Na mocy prawa wielu krajów, podatnik zobowiązany jest dokonać korekty nieprawidłowego lub niekompletnego zeznania podatkowego, które wykazuje zaniżony podatek w stosunku do podatku należnego, a następnie powiadomić o tym organy podatkowe. Jeśli podatnik nie dopełni tego obowiązku, organy podatkowe są uprawnione do dokonania korekty na podstawie dostępnych danych. Organ podatkowy może również dokonać korekty wstecz, po ustaleniu wysokości podatku, w ramach obowiązującego okresu przedawnienia.

Zob.: **Transfer pricing adjustment**

Adjustment (of input VAT)

Korekta (naliczonego podatku VAT)

Co do zasady, podmioty opodatkowane VAT są uprawnione do odliczenia naliczonego podatku VAT w momencie otrzymania faktury od dostawcy. Jeżeli odliczenia te są początkowo dokonywane na podstawie przewidywanego użytkowania towarów i świadczenia usług dla celów podatkowych, w przypadku, gdy faktyczne użytkowanie i świadczenie odbiega od przewidywanego, wstępne odliczenia muszą zostać skorygowane z końcem roku podatkowego. W niektórych krajach, podatnik jest zobowiązany skorygować VAT naliczony jeżeli zbyt składnik majątku, w stosunku do którego dokonał odliczenia, przed upływem wskazanego okresu w sposób niepodlegający podatkowi VAT.

Administration of estate

Zarząd nieruchomością zmarłego

W niektórych krajach nieruchomości, a często również majątek ruchomy / finansowy zmarłych osób muszą być zarządzane przez przedstawiciela zmarłego (np. wykonawcę testamentu lub administratora), który jest zobowiązany ustalić wartość nieruchomości / majątku, zapłacić należne podatki, a następnie rozdysponować majątek zmarłego, zgodnie z jego wolą lub regułami wynikającymi z prawa spadkowego.

Zob.: **Death duties**

Administrative costs

Koszty administracyjne

Zob.: **Expense ratio**

Administrative expenses

Wydatki administracyjne

Zob.: **Head office expenses**

Administrative fee

Opłata administracyjna

Zob.: **Fee**

Administrative office

Biuro administracyjne

Biuro administracyjne jest często częścią struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa międzynarodowego (*multinational enterprise, MNE*). Biuro administracyjne zajmuje się działalnością niewymagającą bezpośredniego kontaktu z klientem (np. zarządzanie, analiza finansowa, marketing). Może znajdować się ono w innym kraju niż ten, w którym prowadzona jest główna działalność, często z powodu dostępnych ulg podatkowych.

Zob.: **Coordination centre; Direct method; Group service centre; Headquarters taxation; Intra-group services; Management expenses; Multinational enterprise; Service company**

Administrative penalty

Kara administracyjna

Zob.: **Fine, administrative; Penalties**

Administrative ruling

Decyzja administracyjna

Zob.: **Advance (tax) ruling; Private ruling; Ruling**

Admission tax

Podatek od wstępu

Zob.: **Entertainment taxation**

ADR

Zob.: **American depository receipt**

Advance clearance

Wiążąca interpretacja

Zob.: **Advance (tax) ruling**

Advance corporation tax

Zaliczkowy podatek dochodowy od osób prawnych

ACT jest podatkiem nakładanym na podmioty w systemie zaliczenia (*imputation*). *ACT* płacony jest przez spółkę-rezydenta od wypłaconej dywidendy, a jego podstawą jest kwota dywidendy. Płatny jest w formie zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób prawnych, a następnie odliczany od należnego podatku. *ACT* jest częścią mechanizmu integracji podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych, za pomocą którego indywidualny udziałowiec będący rezydentem, uprawniony jest do kredytu podatkowego, zwykle w wysokości *ACT*. W niektórych przypadkach, zamiast kredytu podatkowego, możliwy jest zwrot *ACT*. Udziałowcy niebędący rezydentami są co do zasady uprawnieni do kredytu podatkowego na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. *ACT* zniesione zostało w Irlandii i Wielkiej Brytanii w 1999 r.

Zob.: [ACT]

Advance pricing agreement

Uprzednie porozumienia cenowe

Zob.: **Advance pricing arrangement**

Advance pricing arrangement

Uprzednie porozumienia cenowe

Syn.: [Advance pricing agreement]

Porozumienie zawarte pomiędzy podatnikiem a organami administracji podatkowej, określające wybór metody cen transferowych w transakcjach pomiędzy podatnikiem a podmiotami z nim powiązanymi. *APA* zawiera najważniejsze założenia, na podstawie których będzie się opierać umowa i warunki, zgodnie z którymi będzie stosowana.

Porozumienia *APA* mogą mieć charakter albo jednostronny (dotyczą podatnika i administracji jednego państwa), dwustronny (dotyczą podatnika i dwóch administracji), albo wielostronny (dotyczą podatnika i więcej niż jednej administracji). *APA* dopuszczalne jest również w Polsce.

Zob.: **Advance (tax) ruling; Alternative dispute resolution; Bilateral advance pricing arrangement; Compliance agreements; Multilateral advance pricing arrangement; Mutual agreement procedure advance pricing arrangement**

Advance (tax) ruling

Interpretacja (podatkowa)

Syn.: [**Binding ruling**]

Procedura dostępna w wielu krajach, zgodnie z którą podatnik, zanim przystąpi do określonej transakcji, może uzyskać oficjalne potwierdzenie od organów podatkowych dotyczące konsekwencji podatkowych związanych z tą transakcją. W niektórych krajach interpretacje są wiążące dla organów, jeśli podatnik się do nich zastosuje. W innych krajach niemożliwe jest otrzymanie interpretacji podatkowej, jeśli dotyczy ona przyszłych hipotetycznych stanów faktycznych. W Polsce możliwe jest uzyskanie wiążącej interpretacji w oparciu o Ordynację Podatkową.

Zob.: **Advance pricing arrangement; Binding origin information; Binding product ruling; Binding tariff information; Pre-filing agreement; Private ruling; Ruling**

Advance tax

Zaliczka na podatek

Zob.: **Estimated tax**

Adventure in the nature of trade

Jednorazowe zdarzenie handlowe

Zazwyczaj jest to pojedyncza, krótkoterminowa transakcja przeprowadzona w celu osiągnięcia zysku, która mimo tego, że nie charakteryzuje się ciągłością zwyczajowo przyjętą w sferze handlu, jest dla celów podatkowych definiowana jako transakcja handlowa.

Zob.: **Badges of trade; Speculative gains; Trade or business**

Advertising tax

Podatek reklamowy

Podatek, którym obciążone jest umieszczanie tablic (billboardów) reklamowych, lub sprzedaż detaliczna materiałów reklamowych (brozury, ulotki).

Advocate-general

Rzecznik Generalny

Affidavit

Pisemne oświadczenie składane pod przysięgą

Pisemne oświadczenie złożone pod przysięgą przed notariuszem lub inną uprawnioną osobą. Jego złożenie może być wymagane dla celów podatku dochodowego lub kapitałowego. Może zostać zastosowane (np. Włochy) w celu poświadczenia wypłat dywidendy, odsetek i tantiem na rzecz nierezydentów dla celów skorzystania z przepisów umów o unikaniu podójnego opodatkowania.